

ЗАВДАННЯ НА ЧАС КАРАНТИНУ З ІСТОРІЇ СВІТОВОЇ МУЗИКИ
ДЛЯ СТУДЕНТІВ І КУРСУ ФАКУЛЬТЕТУ МУЗИЧНОЇ РЕЖИСУРИ

викладач проф. Сакало О. В.

Дисципліна «Історія світової музики»

Розділ «Історія західноєвропейської музики: Західноєвропейська музична культура XVIII – першої половини XIX століть (II семестр).

Напрямок підготовки: 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність: 026 «Театральне мистецтво»

Спеціалізація: «Музична режисура»

Освітньо-кваліфікаційний рівень «Бакалавр»

ОПРАЦЮВАТИ МАТЕРІАЛ ЗА КОЖНОЮ ТЕМОЮ, ВІДПОВІСТИ НА ПИТАННЯ. НА ОСНОВІ ОТРИМАНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ СКЛАСТИ КОНСПЕКТ ЗА КОЖНИМ ПІДРОЗДІЛОМ.

Тема. Становлення і розвиток західноєвропейського класичного симфонізму у контексті взаємодії з оперою.

Шляхи формування сонатно-симфонічного циклу. Італійська *sinfonia* – генетичний прообраз жанру. Відкриття Дж. Б. Саммартіні, Н. Йомеллі. Симфонічні шукання німецьких майстрів Й. С. Баха, Й. Хасе, Ф. Е. Баха, Й. Х. Баха. Формування симфонії у практиці майстрів мангеймської школи. Мангеймська капела: Склад. Репертуарна політика. Чинники, які обумовили формування класичного сонатно-симфонічного циклу. Етапи розвитку нового жанру, композиція, структура частин, тональні пріоритети, інтонаційно-образний словник.

Французькі симфонічні дослідження Ф. -Ж. Госсека.

Віденська інструментальна традиція. Перший етап формування симфонії у творчості М. Г. Монна та Г. Вагензейля. Місце Й. Гайдна у розвитку сонатно-симфонічного циклу. Періодизація симфонічної спадщини Й. Гайдна. Провідний напрямок пошуків кожного періоду. Лондонські симфонії як зразок усталеної жанрової моделі. Симфонічні пошуки В. А. Моцарта. Періодизація симфонічної спадщини В. А. Моцарта. Характер пошуків кожного періоду. Взаємодія з оперною творчістю. Останні симфонії як приклад подолання класицистичного жанрового канону.

ПИТАННЯ

1. Жанрові генетичні моделі італійської симфонії.
2. Типологічні риси італійської симфонії.

3. Мангеймська школа. Час і умови її формування. Найвидатніші представники.
4. Жанри – попередники сонатно-симфонічного 4-частинного циклу. Побудова симфонічного циклу мангеймського зразка.
5. Віденська симфонічна традиція: головні представники першого етапу існування, збіги та розбіжності у їхніх інтерпретаціях симфонічного циклу.
6. Особливості бачення сонатного циклу Ф.-Ж. Госсеком.
7. Симфонія Й. Гайдна № 103 (особливості будови циклу).
8. Симфонія Й. Гайдна № 104 (особливості будови циклу).
9. Симфонія В. А. Моцарта № 40 (новаційні рішення ідейно-образної концепції циклу).
10. Симфонія В. А. Моцарта № 41 (зразок переосмислення класицистичної ідейно-образної концепції циклу).
11. Відмінності сонатних Allegro (I частин) останніх симфоній Й. Гайдна і В. А. Моцарта.

ЛІТЕРАТУРА

1. Аберт Г. В. А. Моцарт. Часть первая. – Книга первая. – М. : Музыка, 1978. – 534 с.
2. Аберт Г. В. А. Моцарт. Часть первая. – Книга вторая. – М. : Музыка, 1980. – 636 с.
3. Аберт Г. В. А. Моцарт. Часть вторая. – Книга первая. – М. : Музыка, 1983. – 518 с.
4. Аберт Г. В. А. Моцарт. Часть вторая. – Книга первая. – М. : Музыка, 1990. – 560 с.
5. Бородавкин С. А. Эволюция оперного оркестра в XVII–XVIII веках : от Я. Пери до В. А. Моцарта / Сергей Алексеевич Бородавкин. – Одесса : Печатный дом : Друк Південь, 2011. – 539 с.
6. Гинзбург Л. С. Джузеппе Тартини / Лев Соломонович Гинзбург. – М. : Музыка, 1969. – 229 с.
7. Друскин М. Иоганн Себастьян Бах. – М., 1982.
8. Друскин Я. О риторических фигурах в музыке И. Баха. – СПб., Композитор, 2005. – 133 с.
9. Захарова О. Риторика и западно-европейская музыка XVII- первой половины XVIII в. – М., 1983.
10. Карс А. История оркестровки / Пер. с англ. / А. Карс – М. : Музыка, 1989. – 304 с.
11. Кириллина Л. Классический стиль в музыке XVIII – начала XIX веков: Самосознание эпохи и музыкальная практика. / Лариса Кириллина – М. : Моск. гос. консерватория, 1996. – 192 с.
12. Кириллина Л. Классический стиль в музыке XVIII – начала XIX веков – Ч. III: Поэтика и стилистика. / Лариса Кириллина – М. : Издательский дом «Композитор», 2007. – 367 с.

13. Кириллина Л. В. Реформаторские оперы Глюка. – М.: Издательский дом «Классика-XXI», 2006. – 384 с.
14. Конен В. История зарубежной музыки. Вып. 3. Германия, Австрия, Италия, Франция, Польша с 1789 года до середины XIX века: учебник для консерваторий / В. Конен. – 3-е, доп. изд. – М. : Музыка, 1972. – 527 с.
15. Конен В. Д. Театр и симфония (роль оперы в формировании классической симфонии). Изд. 2-е. – М.: «Музыка», 1974. – 376 с.
16. Ливанова Т. Н. История западноевропейской музыки до 1789 года: Учебник. В.2-х т. – Т. 2. – М.: Музыка, 1982. – 622 с.
17. Лобанова М. Западноевропейское музыкальное барокко: проблемы эстетики и поэтики. – М.: Музыка, 1994. – 320 с.
18. Лобанова М. Музыкальный стиль и жанр: история и современность. / М. Лобанова – М. : Сов. композитор, 1990. – 312 с.
19. Музыкальная эстетика Западной Европы XVII– XVIII веков./ Составление текстов и общая вступительная статья В. П. Шестакова. – М.:Музыка, 1971. – 688 с.
20. Павленко А. М. Симфонії у творчості Франсуа-Жозефа Госсека: авторська версія жанру. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства. – Київ : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2020. – 428 с.
21. Роллан Р. Происхождение «классического стиля» в музыке XVIII века / Ромен Роллан // Музыкально-историческое наследие : в 8 вып. – Вып. 3. – М. : Музыка, 1988. – С. 293 – 310.
22. Холопов Ю. Н. Концертная форма у И. С. Баха / Юрий Николаевич Холопов// О музыке. Проблемы анализа. – М. : Сов. композитор, 1974. – С. 119 – 149.
23. Холопова В. Н. Формы музыкальных произведений. Учебное пособие. – Спб.: Лань, 1999. – 496 с.
24. Швейцер А. Иоганн Себастьян Бах. – М.: Классика-XXI, 2004. – 816 с.

**Тема. Творчість Л. Бетховена як зразок феномену пізнього стилю:
Л. Бетховен і романтизм.**

Творчий шлях Л. Бетховена у контексті стильових та жанрових тенденцій часу. Динаміка жанрових зацікавлень композитора. Симфонічна спадщина майстра. Формування нового типу симфонічної драматургії. Проторомантичні риси бетховенського симфонізму.

ПИТАННЯ

1. У період розвитку якого художнього напрямку працює Л. Бетховен і як це вплинуло на творчі засади майстра?

2. Які жанрові, стильові та змістовні явища музичного мистецтва доби Романтизму сформувалися у творчості Л. Бетховена?
3. Выявити особливості побудови теми головної партії I частини симфонії № 3. Пояснити чому вважається, що у цій симфонії вперше узагальнена образність замінена на конкретизований образ героя.
4. Визначити подібність побудови побічних партій I частини симфонії № 3 і I частини симфонії № 9 та пов'язати це композиційне рішення із задумом творів.
5. Як пов'язане використання певної форми фіналу (варіаційна, сонатна, рондо-соната) з ідеєю усього сонатно-симфонічного циклу?
6. У яких симфоніях Л. Бетховен використовує принцип монотематизму і як його впровадження сприяє розкриттю концепції твору?

ЛІТЕРАТУРА

1. Альшванг А. Людвиг ван Бетховен : очерк жизни и творчества / А. Альшванг. — Изд. 4-е. — М. : Сов. композитор, 1970. — 560 с.
2. Бетховен : сб. ст. Вып. 1 / ред. сост. Н. Л. Фишман. — М. : Музыка, 1971. — 447 с.
3. Бетховен : сб. ст. Вып. 2 / ред.-сост. Н. Л. Фишман. — М. : Музыка, 1972. — 376 с.
4. Кириллина Л. В. Бетховен. Жизнь и творчество: В 2-х томах. — Том I. — М. : Московская консерватория / Государственный институт искусствознания НИЦ «Московская консерватория», 2009. — 536 с.
5. Кириллина Л. В. Бетховен. Жизнь и творчество: В 2-х томах. — Том II. — М. : НИЦ «Московская консерватория», 2009. — 596 с.
6. Кириллина Л. Классический стиль в музыке XVIII – начала XIX веков: Самосознание эпохи и музыкальная практика. / Лариса Кириллина — М. : Моск. гос. консерватория, 1996. — 192 с
7. Кириллина Л. Классический стиль в музыке XVIII – начала XIX веков — Ч. II: Поэтика и стилистика. / Лариса Кириллина — М. : Издательский дом «Композитор», 2007. — 367 с.
8. Кириллина Л. Классический стиль в музыке XVIII – начала XIX веков — Ч. III: Поэтика и стилистика. / Лариса Кириллина — М. : Издательский дом «Композитор», 2007. — 367 с.
9. Климовицкий А. И. О творческом процессе Бетховена : исследование / А. Климовицкий. — Л. : Музыка, Ленингр. отд-ние, 1979. — 176 с.
10. Музыка французской революции XVIII века. Бетховен : учеб. Пособие / [редкол.: Р. И. Грубер и др.]. — М., 1967.

КОНСПЕКТУВАННЯ ДО ЗОШИТА НАУКОВИХ ДЖЕРЕЛ:

1.Опрацювати наступні розділи з третьої частини монографії Кирилліної Л. В. «Классический стиль в музыке XVIII - начала XIX века» (Кириллина Л. Классический стиль в музыке XVIII – начала XIX веков – Ч. III: Поэтика и стилистика. / Лариса Кириллина – М. : Издательский дом «Композитор», 2007. – 367 с.).

Глава 6, 6.11. Вокальные жанры в инструментальной музыке. С. 193-200.

Глава 7. 7.1.– 7.3: С. 210-228;

.6.2. Клавир С. 260-269;

7.6.3. Струнные смычковые С. 269-276;

7.6.5, 7.6.6 С. 282-298;

7.8 Струнный квартет С. 307-316;

7.9 Фортепиано С. 316-323;

7.10 Инструментальный концерт С. 323-328.

2.Опрацювати розділ «Бетховен и романтики» у підручнику з «Історії зарубіжної музики» В. Конен (Конен В. История зарубежной музыки. Вып. 3. Германия, Австрия, Италия, Франция, Польша с 1789 года до середины XIX века: учебник для консерваторий / В. Конен. – 3-е, доп. изд. – М. : Музыка, 1972. – 527 с.)